

Codi	202211876
Nom	FILOSOFIA PERENNE: CLÀSSICS I MODERNS
Nombre de crèdits	12
Tipus	Curs Superior Universitari
Modalitat de docència	Presencial
Té programes de postgrau vinculats?	No
Centre responsable	Facultat de Filosofia
Entitat gestora	Universitat Barcelona
Curs acadèmic d'inici de docència	Curs Acadèmic 2023 / 2024
Nombre d'anys acadèmics	1
Directores	Begoña Román Maestre. Montserrat Crespín Perales

Adreçat i/o requisits d'accés

Estudiants que hagin finalitzat els dos anys del programa de Filosofia a la Universitat de l'Experiència i antics estudiants d'edicions anteriors dels cursos d'extensió universitària Filosofia Perenne.

Requisits d'accés: haver cursat el programa de Filosofia a la Universitat de l'Experiència. En cas que el nombre de sol·licitants superi el nombre de places ofertes, el criteri de prioritització és per ordre alfabètic a partir d'un sorteig públic de la lletra inicial del primer cognom.

L'assistència a un 80 % de les sessions dona dret a l'obtenció d'un certificat de curs superior universitari.

Es recorda que, per normativa de la Universitat de Barcelona, no es pot assistir com a oient a les classes a les quals no s'està matriculat.

Modalitat docent i adaptació a la COVID-19: el curs es planteja en modalitat de docència presencial.

Ara bé, si les circumstàncies sanitàries i les autoritats sanitàries i acadèmiques ho aconsellen o decreten, el curs es podria passar a impartir a distància.

El centre es reserva el dret d'anul·lar el curs en cas que no s'assoleixi el nombre mínim d'estudiants necessari.

**PLA D'ESTUDIS
DADES GENERALS DEL CURS SUPERIOR
UNIVERSITARI**

Antecedents			
Aquest curs superior universitari forma part de la proposta formativa dels programes sèniors a la Facultat de Filosofia amb l'objectiu d'apropar als estudiants a l'aprofundiment del coneixement d'una diversitat de temàtiques filosòfiques.			
Existència de cursos similars			
No existeixen cursos similars.			
Sortides professionals			
Els curs va dirigit a un públic adult que ja té resolt o ha finalitzat la seva dedicació professional.			
Règim de dedicació	Part Time	Idiomes d'impartició	Català. Castellà
Descriptors del curs	Filosofia.		

OBJECTIUS DEL PROGRAMA

Objectius generals
Introduir en temàtiques filosòfiques a un públic interessat i amb una primera formació gràcies al seu pas pel programa de filosofia en la Universitat de l'Experiència.
Objectius específics
Aprofundir en temàtiques concretes segons l'abordatge de les assignatures.

**CRÈDITS I METODOLOGIA DEL CURS SUPERIOR
UNIVERSITARI**

N. crèdits	12	Total hores	300 (12 crèdits x 25 hores/crèdit)	
Total hores presencials	120	Total hores de treball dirigit	30	Total hores de treball autònom 150
Característiques generals de la metodologia docent				
Classes magistrals amb participació dels alumnes.				
Eines no presencials				
Campus virtual i eines de comunicació d'e-learning.				
Sistemes d'avaluació				
Assistència i participació a classe. Es farà control d'assistència a les sessions. Es recorda que l'assistència a un 80% de les sessions donarà dret a l'obtenció del certificat del Curs Superior Universitari.				

**CRITERIS DE PRIORITZACIÓ D'ACCÉS DEL CURS
SUPERIOR UNIVERSITARI**

Ordre d'inscripció / preinscripció	Requisits d'accés: Haver cursat 2 anys del programa de Filosofia a la Universitat de l'Experiència.
Membres de col·lectius específics	Els membres d'Alumni (quota màster), aportant certificat, podran gaudir d'un 10 % de descompte sobre la matrícula.
Altres	En cas que el nombre de sol·licitants superi el nombre de places ofertades, el criteri de prioritizació serà per ordre alfabètic a partir d'un sorteig públic de la lletra d'inici del primer cognom.

RELACIÓ DE COMPETÈNCIES

Competència 1	Capacitat de raonament	Transversal
Competència 2	Pensament crític	Transversal
Competència 3	Capacitat per respectar i promoure els drets humans i els principis d'igualtat d'oportunitats, de no-discriminació i d'accessibilitat universal, d'igualtat entre homes i dones, i els valors propis d'una cultura de pau i valors democràtics.	Transversal
Competència 4	Capacitat d'identificar les qüestions de fons en diferents tipus de debats.	Específica
Competència 5	Capacitat per fonamentar racionalment els compromisos ètics i socials.	Específica

CALENDARI

<p>Primer semestre Inici classes: La setmana del 12 de setembre de 2023</p> <p>La filosofia xinesa: passat i present Professora: Montserrat Crespín Dia i horari: dimarts, 12-14 h. Aula: 408</p> <p>Metafísica i Déu a Kant Professor: Marcel Cano Dia i horari: dijous, 10-12 h. Aula: 407</p>
<p>Segon semestre Inici classes: La setmana del 12 de febrer de 2024</p> <p>Puntos y figuras clave en la filosofía antigua Professor: Ignacio Marcio Dia i horari: dilluns, 12-14 h. Aula: 407</p> <p>El gir antropològic de la Modernitat Professor: Edgar Gili Dia i horari: dijous, 12-14 h. Aula: 408</p>

CONTINGUTS DEL CURS SUPERIOR UNIVERSITARI

El curs d'extensió universitària "Filosofia Perenne" consta de quatre assignatures específicament dissenyades per a l'alumnat. La planificació corresponent a aquesta nova edició consta de les següents assignatures:

PRIMER SEMESTRE

- La filosofia xinesa: passat i present

Professora: Montserrat Crespín

Dia i horari: dimarts, 12-14 h.

Aula:

Resum: Introduïrem les grans escoles de la filosofia xinesa clàssica (confucianisme i taoisme). Conèixer els fonaments de la filosofia antiga xinesa permetrà entendre els canvis intel·lectuals que es van produir a finals del segle XIX i que traçarien, juntament amb la irrupció, integració i tensions amb la filosofia europea, el camí filosòfic de l'actualitat del pensament xinès. L'objectiu del curs és oferir als interessats el coneixement, rigorós, dels trets bàsics, però essencials, del pensament filosòfic xinès. S'introduirà a l'alumnat a les grans escoles de la filosofia xinesa clàssica (confucianisme i taoisme) perquè aquesta línia que versarà sobre les arrels pretèrites de la filosofia xinesa són substancials per, posteriorment, endinsar l'estudiant en el coneixement dels canvis intel·lectuals que es van produir al país des de finals del segle XIX i que tracen el seu camí filosòfic a l'actualitat.

Continguts:

- Les grans escoles de la filosofia xinesa antiga: Confuci.
- Les grans escoles de la filosofia xinesa antiga: Daoisme.
- La modernitat i la contemporaneïtat filosòfiques a la Xina.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Bauer, Wolfgang, *Historia de la filosofía china*, Barcelona: Herder, 2009

Cheng, Anne, *Historia del pensamiento chino*, Barcelona: Edicions Bellaterra, 2006.

Chuang Tsé, *Zhuang Zi*, Preciado Ydoeta, Iñaki (Trad., Introd.), Barcelona: Editorial Kairós, 2001.

Confuci, *Analectes*, Prevosti, Antoni (Trad., introd. i notes), Barcelona: Fragmenta, 2007.

Confucio (Maestro Kong), *Lun Yu. Reflexiones y enseñanzas*, Suárez, Anne-Hélène (Trad., introd. y notas), Barcelona: Kairós, 2002.

Crespín Perales, Montserrat, et. al., *Pensament i religió a Àsia Oriental*, Barcelona: UOC, 2011. En línia a: <http://hdl.handle.net/10609/49701>

Jaspers, Karl, *Los grandes maestros espirituales de Oriente y Occidente. Buda, Confucio, Laotse, Jesús, Nagarjuna, Agustín*, Madrid: Tecnos, 2001.

Lao Zi, *Tao te king*, Suárez Girard, Anne-Hélène (Ed.), Madrid: Siruela, 4ª edición, 2007.

- Metafísica i Déu a Kant

Professor: Marcel Cano

Dia i horari: dijous, 10-12 h.

Aula:

Resum: Kant va definir el dogmatisme com el “procediment dogmàtic de la raó pura sense prèvia crítica de la seva capacitat” (KrV, BXXXVI). Aquesta breu definició es troba al Pròleg a la segona edició de la *Crítica de la Raó Pura* (KrV) de 1787 i amb ella responia, en gran part, a la necessitat d’aclarir algunes “obscuritats” que el filòsof havia pogut comprovar llegint les primeres ressenyes que s’havien publicat després de la primera edició de la seva obra (1781). Així, en haver de justificar la seva pròpia orientació, a saber, la crítica o el criticisme com a mitjà perquè la raó s’autoconegui i s’institueixi en tribunal que acoti, garanteixi, les seves pretensions legítimes (KrV, AXII), necessita diferenciar-la d’altres procediments d’investigació filosòfica. Kant entenia que, a través de la crítica, és possible tallar les arrels del materialisme, del fanatisme, de l’ateisme, de la incredulitat lliurepensadora, del fanatisme i la superstició, tots ells derivats dels usos extraviats de la raó. Per això diferencià entre “procediment dogmàtic”, això és, la demostració amb rigor de principis a priori segurs (ordre en establir principis, claredat en determinar conceptes, rigor de les demostracions i evitació de salts deductius), de “dogmatisme”, com a postura filosòfica pretensiosa perquè s’enganya a si mateixa prenent que és possible avançar a través dels conceptes i d’aquests fonamentats en uns principis sense, propedèuticament, haver-se parat a examinar ni el camí d’arribada a aquests principis ni, per tant, als conceptes. La crítica kantiana, doncs, rebaixa el caràcter pretensions del dogmatisme i el que establirà és aquesta necessitat prèvia de crítica de la pròpia capacitat perquè la raó pura es mogui sense descarrilar-se, sinó dins els seus estrictes límits. En definitiva, si el pensament de Kant va suposar un límit al qual ell mateix va denominar la “filosofia dogmàtica”, el que es veurà a aquesta assignatura és un recorregut d’aquest límit a partir del concepte de Déu.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Kant, I., *Los sueños de un visionario explicados por los sueños de la Metafísica*, Alianza Editorial, Madrid 1994

Kant, I., *La religión dentro de los límites de la mera razón*, Alianza Editorial, Madrid 2001

Kant, I., *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*, Espasa Calpe, Madrid, 1990

Kuehn, M., *Kant*, Acento Editorial, Madrid 2003

Turró, S., “L’altre origen de la modernitat: el llibre de l’escriptura”, *Revista Convivium*, núm. 10, segona sèrie, Barcelona, 2007.

SEGON SEMESTRE

- Puntos y figuras clave en la filosofía antigua

Professor: Ignacio Marcio

Dia i horari: dilluns, 12-14 h.

Aula:

Resum: Este curso presenta al alumnado, de manera contextualizada, algunas figuras, conceptos y léxico clave en la filosofía griega, desde su aparición con los presocráticos hasta el surgimiento de las filosofías helenísticas. Por eso, subraya, al mismo tiempo, el valor diferencial del pensar griego antiguo y su actualidad cultural como legado vivo. Por ello, se articula en la continuidad histórica de algunos debates, figuras y escuelas clave. De acuerdo con esto, propone señalar: 1) la importancia de la relación entre mito y logos para los presocráticos; 2) a Tales, como figura iniciadora; 3) a Pitágoras, entre la matemática y el orfismo; 4) el debate entre Heráclito y Parménides; 5) el papel de los sofistas en Atenas; 6) la figura de Sócrates como interrogativo sabio bueno; 7) a Platón como viga central del pensamiento clásico; 8) a Aristóteles como filósofo del saber, la ciencia y las causas pero también como pensador ético y político; 9) el conjunto de las escuelas helenísticas en sus búsquedas de la felicidad.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- CAPELLE W. (2003). *Historia De La Filosofia Griega*. Madrid: Gredos.
HADOT P. (1998). *¿Qué es la filosofía antigua?* México: Fondo de Cultura Económica.
REALE G. ANTISERI D. (2012). *Historia de la filosofía. I De la Antigüedad a la Edad Media*. Barcelona: Herder.
SASSIM. M. (2022). *Los inicios de la filosofía en Grecia*. Madrid: Siruela.

- El gir antropològic de la Modernitat

Professor: Edgar Gili

Dia i horari: dijous, 12-14 h.

Aula:

Resum: El propòsit d'aquesta assignatura és dur a terme un estudi d'allò que es coneix com el gir antropològic de la Modernitat, és a dir, l'aparició, a principis del segle XIX, de la figura de l'ésser humà com un objecte de coneixement fonamental. En un primer moment, es tracta de mostrar que aquest gir comporta la mort de Déu en un sentit tou, és a dir, la seva substitució per la figura de l'Home, així com comporta una multiplicació de discursos antropològics tant filosòfics com científics. En aquest punt, s'incidirà sobretot en l'àmbit de l'antropologia filosòfica per a donar compte del nou paper que s'atribueix a l'home com a objecte de coneixement i per a donar compte així mateix d'algunes de les definicions de l'ésser humà que s'han proposat. No obstant això, en un segon moment caldrà mostrar que, sigui quin sigui el caràcter fonamental que s'hagi concedit al coneixement de l'home i sigui quin sigui l'esforç que s'hagi invertit a captar la seva essència, la veritat és que mai l'ésser humà havia arribat a ser tan misteriós i enigmàtic per a si mateix. La conseqüència d'això és la mort de Déu en un sentit fort, és a dir, la impossibilitat mateixa de tota fonamentació, la falta de tota referència, el desemparament. És l'època del nihilisme que tan aviat pot conduir a la depressió per l'absurd de l'existència com pot conduir també a l'esperançadora promesa nietzscheana del superhome.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Immanuel Kant. *Lógica*.
Immanuel Kant. *Antropología en sentido pragmático*.
Ludwig Feuerbach. *La esencia del cristianismo*.
Arthur Schopenhauer. *El mundo como voluntad y representación*.
Charles Darwin. *El origen de las especies*.
Friedrich Nietzsche. *Así habló Zaratustra*.
Friedrich Nietzsche. *La genealogía de la moral. Un escrito polémico*.
José Ortega y Gasset. *El tema de nuestro tiempo*.
Max Scheler. *El puesto del hombre en el cosmos*.
Martin Heidegger. *Kant y el problema de la metafísica*.
Martin Heidegger. *La frase de Nietzsche «Dios ha muerto»*.
Ernst Cassirer. *Antropología Filosófica. Introducción a una filosofía de la cultura*.
Jean-Paul Sartre. *El existencialismo es un humanismo*.
Simone de Beauvoir. *El segundo sexo*.
Hannah Arendt. *La condición humana*.
Michel Foucault. *Las palabras y las cosas. Una arqueología de las ciencias humanas*.
Michel Foucault. *Vigilar y castigar. Nacimiento de la prisión*.
Michel Foucault y Noam Chomsky. *La naturaleza humana: justicia vs poder*.
Gilles Deleuze. *Nietzsche y la filosofía*.
Peter Sloterdijk. *Has de cambiar tu vida. Sobre antropotécnica*.
Miguel Morey. *El hombre como argumento*.

**ACTIVITATS DOCENTS DEL CURS SUPERIOR
UNIVERSITARI**

Activitat Comentari de textos

Descripció

Comentari de textos seguint el temari de les diferents assignatures.

Tipus	Teòric-pràctic	Durada en hores	2
Metodologia	Activitat d'aplicació : <i>S'aconsegueix contextualitzar l'aprenentatge teòric a través de la seva aplicació a un fet, succés, situació, dada o fenomen concret, seleccionant per a que faciliti l'aprenentatge.</i>		
Altres	S'aconsegueix contextualitzar l'aprenentatge teòric a través de la seva aplicació a un fet, succés, situació, dada o fenomen concret, seleccionant per a que faciliti l'aprenentatge.		